

FEIA

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 2. júla 2009*

Vo veci C-32/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria (Španielsko) z 18. januára 2008 a doručený Súdnemu dvoru 28. januára 2008, ktorý súvisí s konaním:

Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA)

proti

Cul de Sac Espacio Creativo SL,

Acierta Product & Position SA,

* Jazyk konania: španielčina.

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory P. Jann, sudcovia M. Ilešič (spravodajca), A. Tizzano, A. Borg Barthet a E. Levits,

generálny advokát: P. Mengozzi,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. januára 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (FEIA), v zastúpení: J. Sanmartín Sanmartín, abogada,
- Cul de Sac Espacio Creativo SL, v zastúpení: O.L. Herreros Chico, abogado,
- Acierta Product & Position SA, v zastúpení: T. Sánchez Morgado, abogada,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: I. Rao, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci S. Malynicz, barrister,

— Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: I. Martínez del Peral a H. Krämer, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. marca 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- ¹ Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 14 ods. 1 a 3 a článku 88 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva (Ú. v. ES L 3, 2002, s. 1; Mim. vyd. 13/027, s. 142; ďalej len „nariadenie“).

- ² Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Fundación Española para la Innovación de la Artesanía (ďalej len „FEIA“) a spoločnosťou Cul de Sac Espacio Creativo SL (ďalej len „Cul de Sac“) a Acierta Product & Position SA (ďalej len „Acierta“), ktorého predmetom je otázka vlastníckeho práva k dizajnu Spoločenstva k nástenným hodinám.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

3 Z odôvodnenia č. 1 nariadenia vyplýva, že jeho cieľom je „dizajn spoločenstva, ktorému je pridelená rovnaká ochrana s rovnakým účinkom v rámci celého územia spoločenstva.“

4 Odôvodnenie č. 8 nariadenia stanovuje:

„Preto pre odvetvia spoločenstva je dôležitý prístupnejší systém ochrany dizajnu upravený podľa potrieb vnútorného trhu.“

5 Odôvodnenie č. 9 tohto nariadenia stanovuje:

„Hmotnoprávne ustanovenia tohto nariadenia týkajúce sa dizajnového práva by mali byť v súlade s príslušnými ustanoveniami smernice [Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 1998 o právnej ochrane dizajnov (Ú. v. ES L 289, s. 28; Mim. vyd. 13/021, s. 120)] 98/71/ES“

6 Odôvodnenie č. 16 nariadenia stanovuje:

„Niektoré [sektory priemyslu Spoločenstva] vytvárajú veľké počty dizajnov pre výrobky často s krátkym trhovým životom, kde ochrana bez prekážky zápisných formalít je výhodou a dĺžka ochrany má menšiu závažnosť. ...“

7 Odôvodnenie č. 21 nariadenia stanovuje:

„... Je však vhodné, aby nezapísaný dizajn spoločenstva predstavoval právo iba na zabránenie kopírovania. ...“

8 Odôvodnenie č. 25 nariadenia znie takto:

„Pre tie sektory priemyslu, ktoré vytvárajú veľké množstvá dizajnov s pravdepodobným krátkym životom počas krátkych období, z ktorých iba niektoré sa napokon komerčne využijú, je výhodný nezapísaný dizajn spoločenstva. Okrem toho, je tiež potrebné, aby sa tieto sektory mohli ľahšie obrátiť o pomoc na zapísaný dizajn spoločenstva. Preto výber kombinovania istého počtu dizajnov v jednej hromadnej prihláške by splnil túto potrebu. Dizajny obsiahnuté v hromadnej prihláške sa však môžu riešiť nezávisle od seba pre účely... prevodu...“

9 Odôvodnenie č. 31 nariadenia stanovuje:

„Toto nariadenie nevylučuje uplatnenie právnych predpisov priemyselného vlastníctva alebo iných príslušných právnych predpisov členských štátov na dizajny chránené dizajnmi spoločenstva, ako napríklad právnych predpisov, ktoré sa týkajú ochrany dizajnov získaných zápisom alebo zákonov týkajúcich sa nezapísaných dizajnov...“

10 Podľa článku 1 ods. 2 písm. a) nariadenia:

„Dizajn spoločenstva sa chráni:

a) ‚nezapísaným dizajnom spoločenstva‘, ak je sprístupnený verejnosti spôsobom, ktorý je stanovený v tomto nariadení.“

11 Odsek 3 tohto článku ale uvádza:

„Dizajn spoločenstva má jednotný charakter. Má rovnocenný účinok v rámci celého spoločenstva. Nie je... prevedený... s výnimkou prípadu celého spoločenstva [Môže byť... prevedený... len v rámci celého Spoločenstva — *neoficiálny preklad*]. Tento princíp a jeho dopady sa uplatňujú, pokiaľ nie je inak stanovené v tomto nariadení.“

12 Hlava II nariadenia s názvom „Právo týkajúce sa dizajnov“ obsahuje okrem iných oddiel 1 označený ako „Podmienky ochrany“, ktorý pozostáva z článkov 3 až 9, oddiel 3 s názvom „Právo na dizajn spoločstva“ zahŕňajúci články 14 až 18 a oddiel 5 nazvaný „Výmaz“, do ktorého patria články 24 až 26.

13 Článok 3 písm. a) nariadenia definuje „dizajn“ ako „vonkajšiu úpravu celku alebo časti výrobku, ktorá vyplýva zo znakov najmä línií, obrysov, farieb, tvaru, textúry a/alebo materiálov samotného výrobku a/alebo jeho zdobenia“.

14 V článku 11 nariadenia s názvom „Začiatok a doba trvania ochrany nezapísaného dizajnu spoločstva“ sa v odseku 1 stanovuje:

„Dizajn, ktorý spĺňa požiadavky podľa oddielu 1, je chránený nezapísaným dizajnom spoločstva počas obdobia troch rokov odo dňa, kedy sa dizajn po prvý raz sprístupnil verejnosti v rámci spoločstva.“

15 Článok 14 nariadenia s názvom „Právo na dizajn spoločstva“ v odsekoch 1 a 3 stanovuje:

„1 Právo na dizajn spoločstva má pôvodca alebo jeho právny nástupca.

...

3. Ak však dizajn vytvoril zamestnanec pri výkone svojich povinností alebo podľa inštrukcií, ktoré dostal od zamestnávateľa, právo na dizajn spoločenstva má zamestnávateľ, pokiaľ sa nedohodli inak alebo nie je inak stanovené podľa vnútroštátneho práva.“

- 16 Článok 19 nariadenia s názvom „Práva vyplývajúce z dizajnu spoločenstva“ v odseku 2 stanovuje:

„Nezapísaný dizajn spoločenstva však majiteľovi udeľuje právo zabrániť konaniam uvedeným v odseku 1 iba vtedy, ak napadnuté využívanie vyplýva z kopírovania chráneného dizajnu.“

- 17 Článok 25 nariadenia s názvom „Dôvody výmazu [neplatnosti — *neoficiálny preklad*]“ v odseku 1 písm. c) stanovuje, že dizajn spoločenstva sa môže vyhlásiť za neplatný iba „ak na základe rozhodnutia súdu majiteľ nemá právo na dizajn spoločenstva podľa článku 14“.

- 18 Článok 27 nariadenia s názvom „Prístup k dizajnom spoločenstva ako k vnútroštátnym právam na dizajn“ v odseku 1 stanovuje:

„Pokiaľ články 28, 29, 30, 31 a 32 nestanovujú inak, k dizajnu spoločenstva ako predmetu vlastníctva sa pristupuje v jeho celosti a pre celú oblasť spoločenstva ako k vnútroštátnemu právu na dizajn členského štátu, v ktorom:

a) má majiteľ k príslušnému dňu svoje sídlo alebo trvalé bydlisko; alebo

b) ak neplatí písmeno a), v ktorom má majiteľ k príslušnému dňu svoju organizačnú zložku.“

19 Hlava IX nariadenia s názvom „Právomoc a postup v právnych konaniach týkajúcich sa dizajnov Spoločenstva“ obsahuje oddiel 2, ktorý má názov „Spory týkajúce sa porušenia a platnosti dizajnu spoločenstva“, ktorého súčasťou je článok 88.

20 Tento článok s názvom „Uplatniteľné právo“ v odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Súd pre dizajn spoločenstva uplatňuje ustanovenia tohto nariadenia.

2. V súvislosti so všetkými záležitosťami, na ktoré sa nevzťahuje toto nariadenie, súd pre dizajn spoločenstva uplatní svoje vnútroštátne právo vrátane súkromného medzinárodného práva.“

21 Článok 96 nariadenia s názvom „Vzťah k ostatným formám ochrany podľa vnútroštátnych právnych predpisov“ v odseku 1 stanovuje:

„Ustanovenia tohto nariadenia nemajú dopad na akékoľvek ustanovenia práva spoločenstva alebo práva daných členských štátov, týkajúce sa nezapísaných dizajnov...“

22 Cieľom smernice 98/71 je podľa jej odôvodnenia č. 3 zblížovanie právnych predpisov členských štátov na ochranu dizajnov.

23 V článku 2 táto smernice upresňuje, že sa aplikuje na práva k dizajnom, ktoré sú zapísané na ústredných úradoch priemyselného vlastníctva v členských štátoch.

24 Podľa článku 11 ods.1 písm. c) smernice 98/71:

„Zápis dizajnu sa odmietne alebo, ak bol dizajn už zapísaný, vyhlási sa právo k dizajnu za neplatné:

...

- c) ak prihlasovateľ alebo majiteľ práva k dizajnu nie je na to oprávnený podľa práva príslušného členského štátu...“.

Vnútroštátna právna úprava

25 Zákon 20/2003 o právnej ochrane priemyselných dizajnov (ley 20/2003, de Protección Jurídica del Diseño Industrial) zo 7. júla 2003 (BOE č. 162 z 8. júla 2003, s. 26348, ďalej len „LPJDI“) sa týka len zapísaných dizajnov.

26 Článok 14 ods. 1 LPJDI stanovuje, že „právo na zápis dizajnu má pôvodca alebo jeho právny nástupca“.

27 Článok 15 LPJDI pod názvom „Dizajn vytvorený v rámci pracovnoprávneho vzťahu alebo na základe poskytnutia služieb“ stanovuje:

„Ak dizajn vytvoril zamestnanec v rámci výkonu práce alebo podľa pokynov zamestnávateľa alebo na základe objednávky v rámci poskytnutia služieb, právo na zápis dizajnu má zamestnávateľ alebo zmluvná strana, ktorá objednala vytvorenie dizajnu, ak v zmluve nebolo dohodnuté inak.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 28 FEIA vypracovala projekt s názvom „D'ARTES“, v rámci ktorého 50 remeselníckych dielní z rôznych sektorov mohlo na základe návrhu dizajnu vytvoreného odborníkom v danej oblasti vyrobiť sériu predmetov určených na predaj.
- 29 Spoločnosť AC&G, SA (ďalej len „AC&G“), ktorá bola poverená organizovaním projektu konkretizovala parametre fyzickej realizácie projektu D'ARTES a bola poverená, aby vybrala dizajnérov a uzavrela s nimi zmluvy.
- 30 Na základe toho AC&G uzavrela s Cul de Sac ústnu zmluvu, ktorá nepodliehala španielskemu zákonníku práce, v zmysle ktorej posledná uvedená bola poverená, aby vytvorila dizajn a poskytla technickú pomoc istej remeselníčke pri realizácii jej novej kolekcie výrobkov. AC&G zaplatila Cul de Sac 1 800 eur bez DPH ako odmenu za poskytnutie služby.
- 31 Cul de Sac navrhla sériu nástenných (kukučkových) hodín, ktoré v rámci projektu D'ARTES zhotovila remeselníčka Verónica Palomares a ktoré boli prezentované verejnosti v apríli 2005 pod názvom kolekcie „Santamaría“.
- 32 Cul de Sac a Acierta následne vyrobili a predávali kukučkové hodiny s názvom kolekcie „TIMELESS“.
- 33 Keďže FEIA tvrdí, že tieto kukučkové hodiny sú kópiou nezapísaného dizajnu Spoločenstva kolekcie „Santamaría“, pričom sa považuje za jeho majiteľku jednak na základe toho, že sa projekt D'ARTES uskutočnil pod jej záštitou a bola jeho hlavným

finančným prispievateľom a jednak z dôvodu, že AC&G na ňu previedla výlučné užívacie práva na výrobky realizované v rámci prvej edície uvedeného projektu, podala na Cul de Sac a Acierta žalobu z dôvodu porušenia práv z uvedeného dizajnu Spoločenstva a subsidiárne z dôvodu nekalosúťažného konania.

34 FEIA okrem iného tvrdí, že v súlade s článkom 15 LPJDI je majiteľom dizajnu nástenných hodín kolekcie „Santamaría“, pretože ich vytvoril Cul de Sac s cieľom splniť objednávku AC&G, ktorá „zjavne“ konala v rámci odplatnej služby ako splnomocnenec FEIA.

35 Cul de Sac a Acierta namietajú, že AC&G a/alebo FEIA boli alebo sú majiteľmi uvedených dizajnov a v dôsledku toho skutočnosť, že FEIA má záujem na konaní.

36 Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria sa domnieva, že FEIA môže namietiť vlastníctvo sporných dizajnov len vtedy, ak AC&G, ktorá ich na ňu previedla bola sama majiteľom uvedených dizajnov.

37 Za týchto podmienok Juzgado de lo Mercantil n° 1 de Alicante y n° 1 de Marca Comunitaria rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 14 ods. 3 nariadenia č. 6/2002 chápať tak, že sa vzťahuje len na dizajny Spoločenstva vytvorené v rámci pracovnoprávneho vzťahu, v ktorom je tvorca — pôvodca viazaný zmluvou podliehajúcou pracovnému právu, ktorej znakmi sú závislá činnosť na cudzí účet, alebo?

2. Majú sa pojmy „zamestnanec“ a „zamestnávateľ“ uvedené v článku 14 ods. 3 nariadenia č. 6/2002 chápať v širšom zmysle tak, že toto ustanovenie zahŕňa aj iné ako pracovnoprávne vzťahy, napríklad také, v ktorých sa v občianskoprávnej/obchodnej zmluve (a teda bez existencie závislosti, práce na cudzí účet a obvyklého charakteru práce) určitá osoba (pôvodca) zaviazá vytvoriť dizajn pre inú osobu za určitú cenu, v dôsledku čoho sa rozumie, že právo na dizajn patrí osobe, ktorá si ho objednala, ak v zmluve nie je dohodnuté inak?

3. V prípade zápornej odpovede na druhú otázku z dôvodu, že pri dizajnoch vytvorených v rámci pracovnoprávneho vzťahu a dizajnoch vzniknutých v inom ako pracovnoprávnom vzťahu ide o odlišné skutkové situácie:
 - a) má sa uplatniť všeobecné pravidlo obsiahnuté v článku 14 ods. 1 nariadenia č. 6/2002, a je potrebné sa domnievať, že právo na dizajn má pôvodca, ak v zmluve nie je dohodnuté inak, alebo

 - b) má Súd pre dizajny Spoločenstva na základe odkazu v článku 88 ods. 2 nariadenia č. 6/2002 použiť vnútroštátnu legislatívu o dizajnoch?

4. Ak je na tento prípad možné uplatniť vnútroštátne právo, je možné uplatniť také vnútroštátne právo, ktoré posudzuje (ako to je v prípade španielskeho práva) dizajny vytvorené v rámci pracovnoprávneho vzťahu (práva patria zamestnávateľovi, ak nie je dohodnuté inak) rovnako ako dizajny vytvorené na objednávku (práva patria strane, ktorá si ich objednala, ak nie je dohodnuté inak)?

5. V prípade kladnej odpovede na štvrtú otázku, nebolo by dané riešenie (práva patria strane, ktorá si ich objednala, ak nie je dohodnuté inak) v rozpore so zápornou odpoveďou na druhú otázku?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej a druhej otázke, ktoré sa týkajú pôsobnosti článku 14 ods. 3 nariadenia

- ³⁸ Týmito dvomi otázkami, ktoré je potrebné preskúmať v ich vzájomnej súvislosti sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 14 ods. 3 nariadenia sa aplikuje tiež na dizajn Spoločenstva, ktorý bol vytvorený na objednávku a mimo pracovnoprávneho vzťahu.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

- ³⁹ FEIA a vláda Spojeného kráľovstva sa vyjadrili v prospech aplikácie článku 14 ods. 3 nariadenia na dizajny vytvorené na objednávku. Obidve sa domnievajú, že toto ustanovenie, osobitne pojmy „zamestnávateľ“ a „zamestnanec“, na ktoré sa odvoláva sa majú vykladať nielen výlučne s odkazom na znenie uvedeného ustanovenia, ale tiež z hľadiska všeobecnej systematiky a cieľov systému, do ktorého sa začleňujú.

- 40 Komisia Európskych spoločností, Cul de Sac a Acierta naopak navrhujú, aby sa pravidlo stanovené v článku 14 ods. 3 nariadenia aplikovalo výlučne na dizajny vytvorené v rámci pracovnoprávneho vzťahu so znakmi závislej činnosti.
- 41 Acierta a Komisia okrem iného uvádzajú, že článok 14 ods. 3 nariadenia obsahuje odchyľujúce sa pravidlo alebo výnimku zo všeobecnej zásady uvedenej v odseku 1 uvedeného článku, ktorá ako taká neumožňuje použiť extenzívny výklad ani aplikáciu pomocou analógie na prípady, ktoré nie sú výslovne stanovené.
- 42 Podľa Komisie navrhovaný výklad potvrdzujú prípravné práce a postup, ktorým sa prijímalo nariadenie. Tento výklad je tiež v súlade s právnou úpravou Spoločenstva a medzinárodnou právnou úpravou týkajúcou sa práv priemyselného vlastníctva.

Odpoveď Súdneho dvora

- 43 Ako vyplýva z článku 14 ods. 1 nariadenia, právo na dizajn Spoločenstva má pôvodca alebo jeho právny nástupca.
- 44 Oproti tomu z odseku 3 uvedeného článku vyplýva, že zamestnávateľ má právo na dizajn Spoločenstva vtedy, ak ho vytvoril zamestnanec pri výkone svojich povinností

alebo podľa inštrukcií, ktoré dostal od svojho zamestnávateľa, pokiaľ sa nedohodli inak alebo nie je inak stanovené podľa vnútroštátneho práva.

45 Tvrdenie FEIA a vlády Spojeného kráľovstva, podľa ktorých sa osobitne pojmy „zamestnávateľ“ a „zamestnanec“ uvádzané v uvedenom odseku majú vykladať široko, aby sa tiež aplikovali na dizajny vytvorené na objednávku, treba odmietnuť.

46 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zákonodarca Spoločenstva v tomto odseku stanovil osobitný režim pre dizajny Spoločenstva, ktoré sa realizujú v rámci pracovnoprávneho vzťahu.

47 Uvedené vyplýva osobitne zo skutočnosti, že pri vypracovaní znenia uvedeného odseku zákonodarca Spoločenstva zvolil pre majiteľa dizajnu vytvoreného v rámci pracovnoprávneho vzťahu výraz „zamestnávateľ“ a nie oveľa širší výraz „objednávateľ“.

48 Zo znenia článku 14 ods. 3 nariadenia vyplýva, že „zamestnávateľ“ sa stane majiteľom dizajnu Spoločenstva vtedy, ak ho „zamestnanec“ vytvorí v rámci výkonu svojich povinností alebo podľa inštrukcií svojho zamestnávateľa.

49 V súvislosti s pojmom „zamestnanec“ je potrebné skonštatovať, že zákonodarca Spoločenstva nezvolil v uvedenom ustanovení pokiaľ ide o osobu, ktorá vytvorila dizajn

oveľa širší výraz „zhotoviteľ“. Pojem „zamestnanec“ znamená, že ide o osobu, ktorá je v rámci pracovnoprávneho vzťahu pri vyhotovení dizajnu podriadená svojmu „zamestnávateľovi“.

50 Pokiaľ ide o uvedenú časť odseku, ktorá stanovuje „pokiaľ sa nedohodli inak alebo nie je inak stanovené podľa vnútroštátneho práva“, je potrebné upresniť, že táto časť ustanovenia poskytuje pod podmienkou, že dizajn bol vytvorený v rámci pracovnoprávneho vzťahu jednak zmluvným stranám pracovnej zmluvy možnosť označiť „zamestnanca“ ako majiteľa dizajnu Spoločenstva a jednak možnosť pre členské štáty stanoviť vo svojich vnútroštátnych úpravách, že majiteľom dizajnu Spoločenstva je „zamestnanec“.

51 Z uvedeného vyplýva, že zákonodarca Spoločenstva mal úmysel definovať osobitný režim stanovený v článku 14 ods. 3 nariadenia špecifickým zmluvným vzťahom, ktorým je pracovnoprávny vzťah, čo vylučuje použitie uvedeného odseku na iné zmluvné vzťahy, ako je ten, na základe ktorého sa dizajn vytvorí na základe objednávky.

52 Tento výklad potvrdzujú okrem iného aj prípravné práce na nariadení.

53 Komisia v tejto súvislosti uvádza, že v odôvodnení návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o dizajnoch Spoločenstva [KOM(93) 342 konečné znenie z 3. decembra 1993] sa upresňuje, že v prípade, ak dizajn vytvoril zamestnanec v rámci výkonu svojich povinností, ktoré mu vyplývajú z pracovnej zmluvy, majiteľom tohto dizajnu je zamestnávateľ.

- 54 Podľa názoru Komisie a z bodov 27 až 32 návrhov generálneho advokáta tiež vyplýva, že hoci je pravda, že prvý prípravný návrh nariadenia Komisie skutočne okrem iného obsahoval ustanovenie o vlastníctve k dizajnu Spoločenstva vytvoreného zamestnancom a výslovné ustanovenie o vlastníctve k dizajnu vytvoreného na objednávku, do nariadenia sa však posledné uvedené ustanovenie neprevzalo.
- 55 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné na prvú a druhú otázku odpovedať tak, že článok 14 ods. 3 nariadenia sa neaplikuje na dizajn Spoločenstva vytvorený na objednávku.

O tretej otázke písm. a) týkajúcej sa výkladu článku 14 ods. 1 nariadenia

- 56 Touto otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 14 ods. 1 nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že právo na dizajn Spoločenstva má pôvodca, pokiaľ nebolo prevedené prostredníctvom zmluvy na právneho nástupcu.

Pripomienky predložené Súdnemu dvoru

- 57 FEIA sa domnieva, že článok 14 nariadenia sa má ako celok vykladať z hľadiska cieľov sledovaných nariadením a vzhľadom na úmysel zákonodarcu zaviesť v tejto oblasti len minimálnu právnu úpravu. FEIA konkrétne uvádza na jednej strane článku 27, 88 a 96 nariadenia, ktoré obsahujú odkaz na vnútroštátnu právnu úpravu a ktoré túto právnu úpravu oprávňujú, aby stanovila širší rozsah ochrany dizajnov ako je upravený

nariadením a na druhej strane odôvodnenie č. 6, 8 a 9 nariadenia pripomínajúc požiadavky spojené s dodržiavaním zásady subsidiarity a proporcionality a definujúc cieľ zosúladenia hmotnoprávných ustanovení nariadenia s príslušnými ustanoveniami smernice 98/71.

58 FEIA okrem iného navrhuje, aby sa pojem „právny nástupca“, uvedený v článku 14 ods. 1 nariadenia vykladal ako odkaz na rôzne spôsoby nadobudnutia práva na dizajn stanovené právnymi úpravami členských štátov vrátane tej, ktorú stanovuje LPJDI v prospech toho kto objednal uvedený dizajn.

59 Podľa Komisie, Acierta a Cul de Sac článok 14 ods. 1 nariadenia obsahuje všeobecné ustanovenie, podľa ktorého právo na dizajn Spoločenstva má jeho pôvodca. Jediná výnimka z tohto pravidla je uvedená v odseku 3 tohto článku a týka sa len prípadov kedy boli dizajny vytvorené zamestnancom v rámci pracovnoprávneho vzťahu so znakmi závislej činnosti. Nariadenie neobsahuje nijakú medzeru, pokiaľ ide o určenie majiteľa dizajnu Spoločenstva.

60 Acierta a Cul de Sac spresňujú, že právo na dizajn Spoločenstva možno previesť na právneho nástupcu prostredníctvom zmluvy.

61 Vláda Spojeného kráľovstva uvádza, že článok 14 ods. 1 nariadenia neupravuje otázku vlastníctva k dizajnu vytvoreného na objednávku. Podľa jej názoru môžu členské štáty v súlade s odôvodnením č. 31 a článkom 88 ods. 2 nariadenia aplikovať svoju vnútroštátnu právnu úpravu týkajúcu sa nezapísaných dizajnov.

Odpoveď Súdneho dvora

- 62 Najprv je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor v tejto veci rozhoduje len o prípade, v ktorom ide jednak o nezapísané dizajny vytvorené na objednávku a jednak o LPJDI nestotožňujúce takéto dizajny s tými, ktoré sa realizovali v rámci pracovnoprávneho vzťahu.
- 63 Z požiadavky jednotného uplatňovania práva Spoločenstva a zásady rovnosti vyplýva, že znenie ustanovenia práva Spoločenstva, ktoré neobsahuje žiadny výslovný odkaz na právo členských štátov s cieľom určiť jeho zmysel a rozsah pôsobnosti, v zásade vyžaduje v celom Spoločenstve autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať kontext ustanovenia a cieľ sledovaný príslušnou právnou úpravou (pozri najmä rozsudky z 18. januára 1984, Ekro, 327/82, Zb. s. 107, bod 11; z 19. septembra 2000, Linster, C-287/98, Zb. s. I-6917, bod 43; zo 17. marca 2005 a zo 14. decembra 2006, Nokia, C-316/05, Zb. s. I-12083, bod 21).
- 64 Takýmto prípadom sú pojmy „pôvodca“ a „právny nástupca“, ktoré obsahuje článok 14 nariadenia.
- 65 Pokiaľ sa tieto pojmy majú vykladať v jednotlivých členských štátoch rozdielne, tak v prípade rovnakých okolností môže nastať to, že právo na dizajn Spoločenstva bude mať v niektorých členských štátoch pôvodca a v iných zasa právny nástupca. V takom prípade ochrana zaručená uvedeným dizajnom nebude na území Spoločenstva jednotná (pozri analogicky rozsudok Nokia, už citovaný, bod 27).

- 66 Je dôležité, aby sa vyššie uvedeným pojmom dal v právnom poriadku Spoločenstva jednotný výklad.
- 67 Takýto výklad potvrdzuje odôvodnenie č. 1 nariadenia, podľa ktorého „jednotn[ému] systému na získanie dizajnu spoločenstva,... je pridelená rovnaká ochrana s rovnakým účinkom v rámci celého územia spoločenstva...“.
- 68 Okrem iného z článku 1 ods. 3 nariadenia vyplýva, že uvedený dizajn môže byť prevedený len v rámci celého Spoločenstva, pokiaľ nariadenie nestanovuje inak.
- 69 Pokiaľ ide konkrétne o prevod práva na dizajn Spoločenstva z pôvodcu na právneho nástupcu v zmysle článku 14 ods. 1 nariadenia, je potrebné skonštatovať, že možnosť takého prevodu, tak ako to v podstate uvádza FEIA, *Cul de sac* a *Acierta*, implicitne vyplýva zo znenia uvedeného článku.
- 70 Okrem toho takýto výklad výslovne vyplýva z niektorých jazykových verzií pojmu „právny nástupca“, ako je nemecká: „*Rechtsnachfolger*“, poľská: „*następcy prawnemu*“, slovínská: „*pravni naslednik*“, švédka: „*den till vilken rätten har övergått*“ a anglická: „*successor in title*“.
- 71 Takýto prevod zahŕňa ten, ktorý sa uskutočnil prostredníctvom zmluvy.

- 72 Z prípravných prác na nariadení, ako aj z toho, čo uviedol generálny advokát v bodoch 46 až 50 svojich návrhov, vyplýva, že pôvodca môže previesť právo na dizajn Spoločenstva prostredníctvom zmluvy na svojho právneho nástupcu.
- 73 Tento výklad potvrdzujú odôvodnenia č. 8 a 15 nariadenia, ktoré zdôrazňujú nevyhnutnosť prispôbiť ochranu dizajnu Spoločenstva potrebám všetkých sektorov priemyslu Spoločenstva.
- 74 Konkrétne na ochranu nezapísaných dizajnov Spoločenstva je dôležité, aby sa v súlade s odôvodnením č. 21 a článkom 19 ods. 2 nariadenia dodržiavalo právo zakázať zhotovovať kópie týchto dizajnov.
- 75 Z odôvodnenia č. 16 a 25 nariadenia vyplýva, že okrem pôvodcov jednotlivcov, ktorých uvádza odôvodnenie č. 7 tohto nariadenia, tvorcami nezapísaných dizajnov môžu byť rovnako niektoré sektory priemyslu Spoločenstva.
- 76 Za týchto okolností nemožno vylúčiť, tak ako to v podstate uviedla vláda Spojeného kráľovstva, že právny nástupca bude ekonomicky silnejšou zmluvnou stranou ako pôvodca a že bude disponovať podstatne väčšími prostriedkami na začatie konania, ktorého cieľom bude zabrániť zhotovovať kópie uvedených dizajnov.

- 77 Prispôsobenie ochrany dizajnov Spoločenstva potrebám všetkých sektorov priemyslu Spoločenstva, ktoré vyplýva z odôvodnení č. 8 a 15 nariadenia prostredníctvom zmluvného prevodu práva na dizajn Spoločenstva, môže prispieť k hlavnému cieľu spočívajúcemu v účinnom výkone práv vyplývajúcich z dizajnu Spoločenstva na celom území Spoločenstva, tak ako to vyplýva z odôvodnenia č. 29 nariadenia.
- 78 Účinkom zosilnenej ochrany dizajnu podľa odôvodnenia č. 7 nariadenia nie je len podpora jednotlivých pôvodcov smerujúca k celkovému prínosu Spoločenstva v danej oblasti, ale tiež podpora inovácie a vývoj nových výrobkov a investície na ich výrobu.
- 79 Z vyššie uvedeného vyplýva, že možnosť previesť právo na dizajn Spoločenstva z pôvodcu na právneho nástupcu prostredníctvom zmluvy v zmysle článku 14 ods. 1 nariadenia je v súlade tak so znením uvedeného článku, ako aj s cieľmi, ktoré uvedené nariadenie sleduje.
- 80 Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby overil obsah takejto zmluvy a v tejto súvislosti určil, či právo na nezapísaný dizajn Spoločenstva bolo prípadne skutočne prevedené z pôvodcu na právneho nástupcu.
- 81 Vyššie uvedené úvahy samozrejme nebránia tomu, aby vnútroštátny súd v rámci uvedeného preskúmania s cieľom určiť, komu patrí podľa článku 14 ods. 1 nariadenia právo na nezapísaný dizajn Spoločenstva aplikoval právnu úpravu vzťahujúcu sa na zmluvy.

- 82 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné na tretiu otázku písm. a) odpovedať tak, že za takých okolností, ako sú vo veci samej, sa článok 14 ods. 1 uvedeného nariadenia má vykladať v tom zmysle, že právo na dizajn Spoločenstva má pôvodca, pokiaľ nebolo prevedené prostredníctvom zmluvy na jeho právneho nástupcu.

O tretej otázke písm. b), štvrtej a piatej otázke

- 83 Vzhľadom na odpoveď na tretiu otázku písm. a) nie je potrebné odpovedať na tretiu otázku písm. b) ani na štvrtú a piatu otázku.

O trovách

- 84 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

- 1. Článok 14 ods. 3 nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch spoločenstva sa neaplikuje na dizajn Spoločenstva vytvorený na objednávku.**

2. **Za takých okolností, ako sú vo veci samej, sa článok 14 ods. 1 nariadenia č. 6/2002 má vykladať v tom zmysle, že právo na dizajn Spoločenstva má pôvodca, pokiaľ nebolo prevedené prostredníctvom zmluvy na jeho právneho nástupcu.**

Podpisy